

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **xxxx**
zastoupená advokátkou Mgr. Barborou Kubinovou
sídlem Milešovská 1312/6, Praha 3

proti

žalované: **Univerzita Karlova**
sídlem Ovocný trh 560/5, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy ze dne 26. 11. 2018, č. j.:
POP/UKRUK/8/144568/2018-3

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

[1] Žalobkyně napadla shora uvedené správní rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí rektora Univerzity Karlovy ze dne 20. 8. 2018, čj. POP/UKRUK/8/144568/2018-1. Ve správním řízení byl žalobkyni pravomocně stanoven poplatek za delší studium na dobu od 16. 7. 2018 do 16. 1. 2019, a zároveň tento poplatek nebyl prominut. Rozhodováno bylo podle ust. § 58 odst. 2, 3 a 7 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „*zákon o vysokých školách*“), podle čl. 3 odst. 4 a čl. 6 Přílohy č. 2 Statutu Univerzity Karlovy – Poplatky spojené se studiem (dále také jen „*příloha statutu nebo statut*“), a dále článku 5

odst. 1 opatření rektora č. 45/2017 – Postup při posuzování žádostí o prominutí či snížení poplatku spojeného se studiem (dále také jen „*opatření rektora*“).

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí v celém rozsahu a domáhala se jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Žalobkyně jako napadené rozhodnutí označila rozhodnutí datované dnem 14. 12. 2020. Z předloženého správního spisu je však patrné, že rozhodnutí bylo vydáno dne 26. 11. 2018, kdy dne 14. 12. 2020 bylo znovu podepsáno oprávněnou úřední osobou v souvislosti s jeho následným doručováním. Není však podle názoru soudu pochyb o tom, které rozhodnutí je napadeno, soud jako datum vydání rozhodnutí označuje den, kdy bylo vydáno, nikoliv kdy bylo (znovu) následně podepsáno.

[3] Žalobkyně nejprve namítla, že obě správní rozhodnutí jsou nicotnými správními akty, když o nich rektor neví a nebyl o nich informován, když byl vždy při svém rozhodování zastoupen jinou osobou a ve správním spise není obsažen žádné oprávnění jej zastupovat. Pokud by soud neuznal tuto námitku nicotnosti, tvrdí, že se jedná o nezákonnost rozhodnutí. Namítá, že na takto uplatněnou žalobní námitku bylo odkázáno na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 10. 2014, čj. 51 A 17/2013-78, s čímž nesouhlasí, neboť rozhodnutí nejsou podepsána nadřízenou úřední osobou, oprávněnou osobou je pouze rektor. Dále zpochybňuje oprávnění rektora nechat se zastupovat, opakuje svou argumentaci, poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2008, čj. 1 As 42/2008-34, a ze dne 29. 1. 2004, čj. 2 Azs 64/2003-54, a usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 2. 2005, sp. zn. IV. ÚS 402/04. Namítá, že z rozhodnutí nevyplývá, že by rektor byl o jakémkoliv správním rozhodnutí informován, nebo že by někomu udělil oprávnění zastupovat. Shrnuje, že neví, kdo byl oprávněnou úřední osobou a zda osoba pod rozhodnutími podepsaná tak měla oprávnění to učinit. Velice obecně uvádí, že rozporuje existenci vnitřních předpisů, dále tuto argumentaci nerozvádí. Namítá, že v rozhodnutí není uvedeno ani prokázáno, jakým způsobem byly vymezeny kompetence osoby, která rozhodnutí podepsala.

[4] Dále uvádí, že v prvostupňovém rozhodnutí je uvedeno, že správním orgánem je rektor, ten je však až odvolacím orgánem, prvostupňové správní rozhodnutí tak měla vydat Univerzita Karlova, z toho důvodu považuje toto rozhodnutí za nezákonné, tato úprava musí být provedena zákonem, nikoliv vnitřním předpisem. Namítá, že je nepřípustné, aby nalézacím a odvolacím orgánem byla též orgán, neboť ve svém důsledku by se jednalo o autoremeduru, a je to v rozporu s koncepcí odvolání. Uvádí, že pokud je v napadeném rozhodnutí odkazováno na možnost veřejné vysoké školy zvolit si orgán prvního stupně a odvolací, jedná se pouze o určení úřední osoby. V prvním stupni podle ust. § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách rozhoduje veřejná vysoká škola, rektor je podle ust. § 68 odst. 5 zákona o vysokých školách až odvolacím orgánem. Znovu opakuje, že se nemůže dát zastupovat při vydání prvostupňového správního rozhodnutí, neboť se tím vytrácí přezkumná funkce odvolacího řízení. Pokud se účastnil rozhodnutí v obou stupních, je vyloučenou osobou podle ust. § 14 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „*správní řád*“). Prvostupňové rozhodnutí, pokud by je vydával rektor, by bylo nezákonné pro rozpor s ust. § 437 občanského zákoníku, neboť zájmy zástupce byly v rozporu se zájmy rektora. Pokud byla úřední osoba shledána stejnou i v rozhodování o odvolání, pak je znovu nemožné hovořit o skutečném odvolání, ale o hře na odvolání, stejně tak se zde uplatní ust. § 14 odst. 6

správního řádu. Dále namítá, že institut zastoupení je v rámci správního řízení nepoužitelný, ten je možné použít pouze na soukromoprávní jednání; procesní předpisy je neznají a užívají pojem oprávněné úřední osoby. Jinak se z rozhodování stává komedie, kdy rozhoduje v celém správním řízení jedna ze zaměstnankyň univerzity. Oprávněná úřední osoba ve smyslu ust. § 15 odst. 2 správního řádu projevuje vůli správního orgánu, a je nesmyslná, aby se nechala zastupovat někým jiným. Pokud jiné právní předpisy stanoví způsob projevu vůle rektora, nelze je použít v situaci, kdy rektor působí jako správní orgán, kdy je nutné použít úpravu správního řádu. Odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2004, čj. 5 A 8/2002-31.

[5] V dalším žalobním bodě namítá, že nikdy nebyl řádně schválen předpis univerzity stanovící výši poplatku za delší studium, správní spis neobsahuje žádný podklad, který by existenci tohoto předpisu prokazoval, včetně zveřejnění takového předpisu. Z žádného podkladu dále nevyplývá, že byl zahájen a ukončen jakýkoliv akademický rok. Setrvává na svém stanovisku, které uváděla již v odvolání, že by se jednalo o normy, musejí se dokazovat, resp. být součástí správního spisu, a pokud tam nejsou, musí to znamenat, že neexistují. Dále namítá, že v rozhodnutí je uvedeno, že výše poplatku byla zveřejněna, z ničeho však nevyplývá, že byla řádně přijata, vyčíslena a zveřejněna. Rovněž namítá, že by kdy byla stanovena ve statutu pravidla pro stanovení výše, formu placení a splatnost poplatku, neboť na internetových stránkách univerzity je zveřejněn její statut, zpochybňuje, že byl statut řádně přijat a že skutečný obsah statutu je takový, jaký je dostupný na internetových stránkách. Pochybnosti prohlubuje to, že v prvostupňovém správním rozhodnutí je odkaz na přílohu č. 2 statutu, v napadeném rozhodnutí pak na přílohu č. 6 statutu. Příloha č. 6 statutu měla být zrušena ke dni 1. 1. 2017. Dále uvádí, že z vnitřního předpisu nelze vycházet, neboť ten nebyl registrován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, správní spis opaku nesvědčí.

[6] V dalších žalobních bodech uvádí, že rozhodnutí obsahuje poznámku „STEJNOPIS“, podle názoru žalobkyně se zjevně jedná o chybu, neboť rozhodnutí obsahuje elektronický podpis osoby, která měla podepsat originál s datem 14. 12. 2020, proto je zjevně nesprávné datum 26. 11. 2018 uvedené na první straně rozhodnutí, a nejedná se tak o stejnopis rozhodnutí, ale o jeho originál (poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2014, čj. 9 As 34/2014-76). Podle jejího názoru bylo rozhodnutí vyhotoveno dne 14. 12. 2020, a vydáno o den později dne 15. 12. 2020 zasláním na doručovací adresu žalobkyně, v této době již žalobkyně nebyla studentem univerzity, neboť její členství jí zaniklo dne 20. 4. 2020 zanecháním studia podle ust. § 56 odst. 1 písm. a) zákona o vysokých školách, a nebyla tak dána pravomoc v této věci rozhodovat.

[7] Další část žalobních bodů koncentruje do svého nesouhlasu s navrženým prominutím poplatku, kdy z rozhodnutí vyplývá, že její sociální situace nebyla ani posuzována, a nesouhlasí s tím, že by bylo možné postupovat podle opatření rektora č. 45/2017, neboť to nebylo nikdy řádným způsobem schváleno, a pokud bylo, namítá, že jeho obsah není takový, jaký je v rozhodnutí prezentován, ani tento vnitřní předpis nebyl registrován Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Namítá, že rektor vyžaduje a akceptuje pouze některé doklady k prokázání sociální situace, neboť je jí známo, že dříve byl poplatek za delší studium prominut či snížen jiné osobě, po níž nebyly vyžadovány

žádné doklady, které byly vyžadovány po ní. Znovu namítá, že správní spis neobsahuje žádný podklad, který by prokazoval znění statutu, nebyl registrován jako vnitřní předpis, a ani ten by nebyl platný, neboť poplatek zásady prominutí poplatku může stanovovat pouze statut, konkretizovány mohou být pouze zásady, nikoliv konkrétní důvody. Namítá, že stanovení přesných podkladů je v rozporu s ust. § 50 odst. 4 správního řádu. Uvádí, že na internetu je údajně zveřejněna tabulka důvodů prominutí poplatků, z níž vyplývá, že důvody jsou pouze demonstrativní a žádost může být posuzována i z jiných důvodů. Znovu uvádí, že tato tabulka nebyla řádně schválena. Dospívá k závěru, že pokud rektor odmítl posuzovat žádost o prominutí poplatku s odkazem na nedoložení povinných příloh, nezákonně se odmítl zabývat sociální situací žalobkyně. Uvádí, že pokud by poplatek musela hradit, bylo by tím ohroženo uspokojení jejích základních životních potřeb. Dále uvádí, že z rozhodnutí vyplývá absolutní správní uvážení rektora při posuzování této žádosti, které však v právním státě neexistuje. Namítá, že rozhodnutí se nezabývalo její sociální situací, když bylo pouze formálně konstatováno, že předložené doklady nemohou tuto situaci prokázat, čímž správní orgán vykročil mimo pole volného hodnocení důkazů, znovu uvádí, že zveřejněná tabulka je pouze demonstrativní a že žádosti se posuzují individuálně. Protože žalobkyně nepožádala o prominutí poplatků z důvodu, že pobírá dávky v hmotné nouzi nebo přídavek na dítě, jedná se o žádost, jejíž důvody nejsou demonstrativně vymezeny v tabulce, a domnívá se, že měla být posouzena individuálně. Namítá, že na shora uvedenou argumentaci nebylo reagováno, proto má napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné. Poukazuje na to, že zákon požaduje zohlednit sociální situaci studenta, z logiky věci vyplývá, že taková je sociální situace, kdy student nemůže poplatek hradit. Formální redukce na určité případy pobírání některých sociálních dávek tak zužuje zákonné důvody a smysl zákona. Znovu opakuje, že se jedná o vnitřní předpis, který nebyl registrován u ministerstva.

[8] V poslední části žaloby uvádí, že poplatek jí měl být prominut, neboť doložila, že žije v družstevním bytě o velikosti 1 + 1, celkové náklady činí xxxx Kč, jediným příjmem je částka xxxx Kč, kterou hradí její otec v rámci předběžného opatření. Další výdaje tvoří vyúčtování za služby (xxxx Kč), v prosinci 2017 nedoplatek za elektřinu ve výši xxxx Kč, a nedoplatek za služby spojené s bytem za rok 2018 ve výši xxxx Kč. Dále mimořádné výdaje za léky, kdy se doplatek pohybuje kolem xxxxKč.

[9] Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil a navrhoval ji zamítnout jako nedůvodnou. Uvedl, že ohledně správního úřadu, který může vydat prvostupňové a napadené rozhodnutí a zásadě dvojinstančnosti již rozhodl Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 30. 10. 2020, čj. 9 A 198/2018-60, a ze dne 12. 11. 2019, čj. 14 A 91/2018-27. Pravidla pro stanovení výše, forma placení a splatnosti poplatků jsou obsažena ve statutu, včetně přílohy č. 2, který byl vydán v souladu s ust. § 58 odst. 5 zákona o vysokých školách, ten byl schválen Akademickým senátem dne 22. 11. 2016, platnosti nabyl dnem registrace Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dne 14. 12. 2016 s účinností od 1. 1. 2017, a byl zveřejněn na internetových stránkách včetně příloh. Výše poplatků byla stanovena v Příloze č. 6 statutu, doba trvání akademického roku je stanovena opatřením rektora, které je přístupné na internetových stránkách (pro roky 2016 – 2018 byl zahájen 1. 10. 2016 a skončil 30. 9. 2018). Povinnost znát vnitřní předpisy univerzity plyne z ust. § 63 odst. 2 zákona o vysokých školách, ty byly řádně zveřejněny, proto nebyl důvod zařadit je do správního spisu, odkazuje na rozsudek Nejvyššího

správního soudu čj. 4 Ads 118/2021-38, kdy se nejedná o skutkovou otázku. Ohledně data vydání rozhodnutí uvádí, že to bylo vydáno dne 5. 12. 2018, kdy byl podle ust. § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu předán stejnopis k doručení, to bylo doručováno zmocněnci žalobkyně prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb, doručeno bylo uložení a vhozením do schránky. Vzhledem k tomu, že poplatek nebyl uhrazen, byla žalobkyni dne 30. 6. 2020 výzva k úhradě, v rámci toho bylo zjištěno, že zmocněnec požádal o doručení na elektronickou adresu, proto bylo tímto způsobem znovu doručováno. Vznik poplatkové povinnosti je vázán pouze na splnění podmínek, tedy překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok, žalobkyně byla ke dni 16. 7. 2018 studentkou, vznikla jí tak povinnost poplatek zaplatit, na což nemůže mít vliv, že jí bylo rozhodnutí doručeno až následně. Ohledně námitek týkajících se možného prominutí poplatku uvedl, že zásady pro prominutí jsou stanoveny ve statutu a konkretizovány v opatření rektora, odkázal na závěry Městského soudu v Praze ze dne 30. 10. 2020, čj. 9 A 198/2018-60. Odkazuje na provedené řízení, kdy žalobkyně předložila některé podklady, ne však všechna potvrzení, o něž byla žádána.

[10] V napadeném rozhodnutí je uvedeno, že se jedná o stejnopis, datum 26. 11. 2018, stejnopis, který předložila žalobkyně je opatřeno digitálním podpisem ze dne 14. 12. 2020. Ve správním spise je založeno totožné rozhodnutí s uvedením, že se jedná o originál, je opatřeno otiskem úředního razítka univerzity a vlastnoručním podpisem osoby, která digitálně podepsala stejnopis rozhodnutí doručovaný žalobkyni. Rovněž je obsahem správního spisu shora uvedený stejnopis rozhodnutí s údaji, které jsou téže, jako ve stejnopisu, který k žalobě přikládala žalobkyně.

[11] V odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí je mj. uvedeno, že z informačního systému bylo zjištěno, že žalobkyně dne 16. 7. 2018 studovala bakalářský studijní program, do studia se zapsala dne 18. 9. 2017, a stala se tak studentem podle ust. § 61 odst. 1 zákona o vysokých školách. Dále že bylo zjištěno, že žalobkyně ukončila studium bakalářského studijního programu od 25. 10. 2012 do 14. 12. 2014, a dále bakalářský studijní program od 30. 7. 2015 do 15. 1. 2018. K překročení standardní doby studia došlo 1. 10. 2017, v odůvodnění je zmíněna Příloha č. 2 statutu, kdy byly splněny podmínky pro stanovení poplatku.

[12] Proti rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které se téměř shoduje s podanou žalobou. Přiložila k němu Evidenční list k bytu, usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. března 2016, čj. 69Co 75/2016-64, fakturu za elektřinu za rok 2018, přehled předpisů s úhradami spojených s bytem, účtenku z lékárny, vyúčtování zálohově hrazených služeb za rok 2017.

[13] V odůvodnění napadeného rozhodnutí je mj. uvedeno, že žalobkyně byla vyzvána, aby doložila svou tíživou situaci, odvolání poté doplnila. Je uvedeno, že se jedná o rozhodnutí správního orgánu, nikoliv oprávněných úředních osob, a záleží na správním orgánu, jaká organizační opatření v tomto směru učiní, v daném případě se tak stalo vnitřními předpisy v souladu s ust. § 36 odst. 1 zákona o vysokých školách, povinnost rozhodnout o placení poplatku je v ust. § 58 tohoto zákona, postup je pak upraven v Příloze č. 2 statutu univerzity. Dále je zmíněno ust. § 58 odst. 5 zákona o vysokých školách, tyto zákonné podmínky univerzity splnila, neboť v únoru 2017 zveřejnila na

svých veřejných internetových stránkách www.cuni.cz výši poplatků pro akademický rok 2017/2018, zároveň i statut včetně jeho Přílohy č. 2, dále následuje argumentace jako ve vyjádření k žalobě. Poplatek byl vyměřen dne 20. 8. 2018 podle Přílohy č. 2 statutu, u žalobkyni jiného případu se výši poplatků řídila Přílohou č. 6 statutu ve znění účinném do 31. 12. 2016. Ve správním spise ani v rozhodnutí není nutnost prokazovat vydání vnitřních předpisů. Statut včetně přílohy byl registrován u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Ohledně prominutí poplatku je uvedeno, že žalobkyně zaslala shora uvedené doklady, jsou zmíněny předpisy, z nichž bylo vycházeno, včetně opatření rektora č. 45/2017. Žalobkyně doložila shora uvedené doklady, žádné potvrzení podle tohoto opatření rektora (pobírání dávek v hmotné nouzi, pobírání přídatku na dítě, potvrzení úřadu práce o příjmech společné domácnosti), proto nebylo možné žalobkyni uváděné skutečnosti zohlednit. Je zmíněno, že prominutí poplatků je právo rektora, nikoliv jeho povinnost.

[14] Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvážil takto.

[15] Při posouzení podané žaloby soud uvádí, že ta se částečně plně shoduje s dalšími žalobami, které podávala táž právní zástupkyně, a které již správní soudy v meritorních rozhodnutích posuzovaly, všechna citovaná rozhodnutí soudů jsou pak veřejně dostupná na www.nssoud.cz. Soud tak nemá důvod při téže žalobní argumentaci se od těchto právních názorů odklonit, a proto z nich při hodnocení důvodnosti podané žaloby vycházel tam, kde se tato argumentace shoduje či v podstatných částech podobá.

[16] Ohledně data vydání rozhodnutí soud uvádí, že z obsahu správního spisu je patrné, že rozhodnutí bylo vydáno dne 26. 11. 2018, kdy ve správním spise je založen originál tohoto rozhodnutí s vlastnoručním podpisem osoby, která jej vydala. Pokud bylo žalobkyni (její zmocněnkyni) následně doručováno rozhodnutí elektronickou formou, nejedná se o originál rozhodnutí, ale o jeho stejnopis, který vzhledem k formě doručování musel být opatřen digitálním podpisem, což se stalo. Proto se neshoduje datum digitálního podpisu na stejnopisu rozhodnutí doručovaného elektronickou cestou s datem vydáním originálu rozhodnutí založeného ve správním spise. Takový postup soud považuje za postup, který je v souladu s procesními předpisy. Žádnou jinou odlišnou argumentaci žalobkyně v žalobě neuplatňuje, proto se soud vyjadřuje v té míře obecnosti, jakou představuje podaná žaloba. Soud tak nemá pochyb o tom, že v daném případě se jedná o rozhodnutí vydané dne 26. 11. 2018, následně doručované elektronickou cestou a pro tento účel byl jeho stejnopis opatřen digitálním podpisem před jeho doručováním. Nejedná se tak o žádnou nezákonnost či nicotnost rozhodnutí, ale o procesními předpisy předpokládaný postup a tento žalobní bod nepovažuje za důvodný. Shodně tuto otázku vypořádaly rovněž dále zmíněná rozhodnutí, pokud ji řešila, žalobní bod z tohoto důvodu nikdy nebyl zdejším soudem posouzen jako důvodný.

[17] Další žalobní body se shodují s již soudy posouzenými věcmi. Ohledně posouzení toho, kde je oprávněn jak prvostupňové, tak napadené správní rozhodnutí vydat

(resp. která oprávněná úřední osoba), soud plně odkazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 12. 11. 2019, čj. 14 A 91/2018-27, konkrétně na odst. 39 – 40: „39. Podle § 15 odst. 2 a odst. 4 věty první správního řádu provádějí úkony správního orgánu v řízení úřední osoby oprávněné k tomu podle vnitřních předpisů správního orgánu nebo pověřené vedoucím správního orgánu. Podle § 10 odst. 1 zákona o veřejných vysokých školách v čele veřejné vysoké školy je rektor; jedná a rozhoduje ve věcech školy, pokud zákon nestanoví jinak, s tím, že podle § 10 odst. 4 tohoto zákona rektora zastupují v jím určeném rozsahu prorektori, které jmenuje a odvolává rektor. V návaznosti na zákon pak čl. 11 odst. 1 Statutu Univerzity Karlovy v Praze účinného ode dne 1. 1. 2017 (dostupný na: <https://cuni.cz/UK-8891.html>) normuje, že úseky činnosti prorektorů stanoví rektor po vyjádření senátu. Pokud je určitá osoba rektorem jmenována do funkce prorektora, dojde tím ze zákona k vymezení příslušného zastupování rektora, a to v tom úseku činnosti, na který je prorektor rektorem jmenován. Vzhledem ke skutečnosti, že jmenovací pravomoc má pouze rektor, ten sám také určuje svým rozhodnutím (jmenováním konkrétní osoby), koho jako prorektora do konkrétní funkce prorektora jmenuje; tím, že jej jmenuje, tak zároveň dojde ke vzniku funkce prorektora pro konkrétní činnost (blíže vymezenou statutem veřejné vysoké školy), a tento prorektor tak tímto okamžikem může zastupovat rektora v činnostech blíže vymezených statutem podle § 10 odst. 4 zákona o vysokých školách. Vznikem této funkce prorektora je tak tento prorektor ze zákona oprávněn rektora zastupovat. Tak tomu v daném případě bylo: příslušné správní rozhodnutí je podepsáno prorektorem, který rektora v těchto činnostech podle statutu, respektive podle čl. 9 Organizačního řádu rektorátu (viz Opatření rektora č. 73/2017 dostupné na: <https://cuni.cz/UK-8702.html>) zastupuje. 40. Rozhodnutí tedy bylo vydáno pověřenou osobou v rámci její pravomoci, jí bylo podepsáno, jeho vydání nebylo ze strany vysoké školy nijak zpochybněno, jedná se tak o příslušné správní rozhodnutí, které bylo vydáno úřední osobou. Pro úplnost pak soud uvádí, že konkrétně ve správním spise není obsaženo příslušné jmenování do funkce prorektora, ani statut vysoké školy. Vzhledem ke skutečnosti, že příslušný statut je k dispozici veřejně na webových stránkách univerzity, a že pravomoc a osobu prorektora, která písemné vyhotovení rozhodnutí opatřila podpisem, žalovaná nezpochybnila, není podle soudu nutné tyto listiny do správního spisu doplňovat, a je možné učinit závěr, že příslušná osoba, která písemné vyhotovení podepsala, byl prorektor oprávněný rektora zastupovat.“

[18] K žalobnímu bodu, který napadal porušení dvouinstančnosti řízení, soud odkazuje na právní závěr zdejšího soudu v rozsudku ze dne 30. 10. 2020, čj. 9 A 198/2018-60 (odst. 50): „Na překážku tomu nejsou námitky žalobkyně, že je tím narušena zásada dvojinstančnosti řízení z důvodu rozhodování stejným správním orgánem, a to z tohoto důvodu, že jde o specifické řízení (lze říci o určitý typ zákonem předvídané, a tedy i přípustné autoremedury), odvíjející se od povahy veřejné vysoké školy realizující v rozhodovací činnosti jak veřejnou samosprávu, tak státní správu, která na ní byla přenesena. Z tohoto důvodu povaha řízení nesnese srovnání se standardním správním řízením a plná aplikace ustanovení zákona č. 500/2004 Sb. se v takovém řízení neuplatní. V této souvislosti je třeba přisvědčit odůvodnění žalovaného, že je v samosprávné působnosti vysoké školy, zda určí jako orgán 1. stupně rektora či děkana. V daném případě však nešlo o rozhodnutí děkana, nýbrž o rozhodnutí rektora a slovy zákona o „určení“ jiných osob – prorektorek k zastoupení rektora.“. Rovněž soud v argumentaci odkazuje na rozsudek čj. 14 A 91/2018-27, a to na odst. 50 a 51: „Soud předně uvádí, že podle ustálené judikatury mezi obecné zásady správního řízení, popř. zásady rozhodování o právech a povinnostech fyzických či právnických osob správními orgány, rozhodování ve dvou stupních nepatří (viz rozsudek NSS ze dne 27. 10. 2005, čj. 2 As 47/2004-

61, č. 1409/2007 Sb. NSS). 51. Nadto v daném případě nebyla zásada dvojinstančnosti porušena, protože o poplatku vyměřenému žalobci bylo ve dvou stupních rozhodováno. S tím ostatně počítá § 58 odst. 7 zákona o vysokých školách, dle něhož rektor může v rámci rozhodování o odvolání proti rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem vyměřený poplatek snížit, prominout nebo odložit termín jeho splatnosti. A princip dvojinstančnosti nebyl dotčen, pokud ze zákona v I. i II. stupni rozhodoval rektor žalované. Smysl daného principu spočívá především v umožnění účastníku správního řízení seznámit se s právním hodnocením správního orgánu a podrobit ho přezkumu v rámci odvolacího řízení. Toho také žalobce plně využil, když v rámci odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí vznesl námitky proti závěrům v něm vyřčeným. A na tyto námitky rektor žalované v rámci rozhodování ve II. stupni náležitě reagoval. V daném případě tedy bylo ve dvou stupních fakticky rozhodováno, byť jednou a toutéž osobou, přičemž soud neshledal, že by došlo k jakémukoli zkrácení práv žalobce.“

[19] K otázce zastoupení rektora příslušným prorektorem pak soud odkazuje na týž rozsudek, jako v předchozím odstavci, a to na jeho odst. 49: „Jestliže tedy napadená rozhodnutí vydaly jménem rektora v zastoupení prorektorky pro záležitosti studentů a v agendě poplatků spojených se studiem, a to jako pověření nositelé pravomoci vysoké školy (viz zmíněná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu), byla taková rozhodnutí v obou stupních řízení vydána v souladu se zákonem o vysokých školách a námitky žalobkyně o nedostatku vůle a vědomí rektora o jeho rozhodnutí je třeba odmítnout jako nepřípadné, neboť účinky těchto rozhodnutí je třeba přičítat rektorovi jako rozhodujícímu správnímu orgánu. S ohledem na stanovení výkonného aparátu a uspořádání pravomocí Univerzity Karlovy, nelze dovozovat, že jde o rozhodování mimo pravomoc rektora a již vůbec ne o rozhodování soukromých osob.“

[20] Ohledně námitky týkající se nedostatečného schválení statutu a jeho příloh, jeho nezaložení do správního spisu a neznalost žalobkyně těchto předpisů, z nichž napadené rozhodnutí vychází, soud odkazuje na již zmiňovaný rozsudek zdejšího soudu ze dne 30. 10. 2020, čj. 9 A 198/2018-60 (odst. 52 – 59), kdy se jedná o týž akademický rok: „52. Podle § 58 odst. 5 zákona o vysokých školách výši poplatků spojených se studiem pro následující akademický rok veřejná vysoká škola stanoví a zveřejní ve veřejné části svých internetových stránek nejpozději poslední den lhůty stanovené pro podávání přihlášek ke studiu; pokud vysoká škola stanoví a zveřejní výši poplatků pro následující akademický rok později, nelze od uchazečů přijatých ke studiu počínajícím následujícím akademickým rokem vybírat za studium v následujícím akademickém roce poplatky za studium ve vyšší výši, než která platila pro akademický rok, ve kterém byla přihláška podána. Pravidla pro stanovení výše, formu placení a splatnost poplatků určí statut veřejné vysoké školy. 53. V dané věci byl předpisem, vydaným v samosprávné působnosti a určujícím pravidla pro stanovení výše poplatků pro akademický rok 2017/2018 Statut Univerzity Karlovy včetně jeho příloh, účinný od 1. 1. 2017, předtím schválený Akademickým senátem Univerzity Karlovy dne 22. 11. 2016 s datem platnosti jeho registrace Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, k níž došlo 14. 12. 2016. Žalovaný v napadené rozhodnutí specifikoval tento předpis jako vnitřní předpis upravující pravidla pro stanovení výše poplatků s odkazem na jeho Přílohu 2 a dále i konkrétními daty jeho schvalovacího procesu jak v rámci Univerzity Karlovy, tak před Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Žalovaný také uvedl, že Univerzita Karlova splnila i podmínky statutu a ust. § 58 odst. 5 zákona o vysokých školách, když v únoru 2017 zveřejnila na svých internetových stránkách výši poplatků pro akademický rok 2017/2018. Oproti uvedenému

žalobkyně svými námitkami, a to již od podání odvolání ve věci, bez jakéhokoliv opodstatněného důvodu zpochybňuje proces přijetí a registrace předmětného Statutu Univerzity Karlovy účinného od 1. 1. 2017. Dle jejího odvolání pochybnosti o platnosti a účinnosti Statutu vyvolala skutečnost, že u jiného rozhodnutí ze dne 22. 1. 2018, jímž jí byl rovněž stanoven poplatek za jiné studium, jí byla výše poplatku stanovena podle přílohy 6. Statutu Univerzity Karlovy. Ačkoliv žalovaný žalobkyni v napadeném rozhodnutí tuto její námitku vypořádal a vysvětlil s odkazem na dříve platný statut z r. 1999, mající k výši poplatků Přílohu č. 6 a zrušený ke dni 31. 12. 2016 a ačkoliv žalobkyně z rozhodnutí ze dne 22. 1. 2018 (připojeno k žalobě) mohla seznat odkaz na dříve platný statut, jehož platnost ostatně také předchozím uvedeném řízení zpochybnila, následně v této věci v podané žalobě trvala na svých pochybnostech, nicméně je již vyvozovala z jiné skutečnosti. Tou je jediné nezaložení předmětného statutu do správního spisu. 54. K vypořádání této žalobní námitky je nutné předeslat, že žalobkyně v odvolání výslovně uvedla, že je jí známo, že na internetových stránkách univerzity Karlovy je zveřejněn její statut. To znamená, že žalobkyně je či může být s obsahem tohoto statutu seznámena. Není proto zřejmé, jaký zásah do práv způsobuje skutečnost, že předmětný Statut Univerzity Karlovy zveřejněný univerzitou, který je interním normativním aktem, dostupný k seznámení všem na internetových stránkách Univerzity Karlovy, není založen ve správním spise žalobkyně. 55. Podle § 63 odst. 2 zákona o vysokých školách student je povinen dodržovat vnitřní předpisy vysoké školy a jejích součástí. 56. Podle § 17 odst. 1 písm. a) zákona o vysokých školách je vnitřním předpisem veřejné vysoké školy, mimo jiné, i statut veřejné vysoké školy. 57. Z uvedené právní úpravy vyplývá povinnost studenta veřejné vysoké školy (zde žalobkyně jako studentky Univerzity Karlovy) znát interní normativní akt školy a řídit se jím. V posuzovaném případě je tedy předpokládána znalost existence interního normativního aktu všemi studenty univerzity a lze jen stěží předpokládat, že by případně neschválený a neregistrovaný základní předpis univerzity nebyl někým ze studentů či jiných osob působících na univerzitě napaden a ještě více nelze předpokládat, že by Univerzita Karlova nepostupovala při uvedení tohoto předpisu v účinnost zákonem předepsaným způsobem. Proto tvrzení žalobkyně, že údaje k výši poplatku, ať již ve statutu či následně zveřejněním jejich výše pro akademický rok, si může správní orgán vymyslet, je třeba rezolutně odmítnout. 58. Tvrdí-li žalobkyně, že ve správním spise není předmětný vnitřní předpis založen, přiznává tím, že tento předpis nezná, to ovšem neznamená, že tím bylo zasaženo do jejího práva a že nelze takový předpis na její případ aplikovat. 59. Pokud ovšem žalobkyně neznala Statut Univerzity Karlovy a sama se nepřesvědčila o jeho účinnosti, nemůže žalovanému důvodně vytýkat, že tento předpis nezaložil do spisu. Z hlediska povahy namítané skutečnosti, soud považuje za podstatné to, že existence interního normativního aktu není otázkou skutkovou, o které by se muselo vést rozsáhlé dokazování a která by musela být obsažena ve správním spise, ale jde o otázku právní. Zodpovězení této otázky tkví ve skutečnosti, že Statut Univerzity Karlovy pro období akademického roku 2017/2018 upravoval pravidla pro stanovení poplatku za delší studium v čl. 3 Přílohy 2 Statutu a podle tohoto předpisu byl žalobkyni poplatek stanoven. Žalobkyně neprokázala a pro odstup času - od února 2017, resp. od 28. 2. 2017, jak vysvětluje žalovaný ve vyjádření k žalobě, ani není přesvědčivé její tvrzení uplatněné až v řízení o její poplatkové povinnosti, že v uvedeném období ona či jiní studenti postrádali zveřejnění výše poplatku pro akademický rok 2017/2018.“

[21] Ohledně žalobních bodů, které se týkají rozhodnutí o prominutí poplatku, pak ty se buď částečně kryjí s předchozími žalobními body, které již soud vypořádal a na které odkazuje (týkající se namítaného nedostatku formy a vydání statutu a jeho příloh a

jeho součástí správního spisu). K obecnějším námitkám soud odkazuje na právní názor zdejšího soudu, který je uveden v již zmíněném rozsudku ze dne 30. 10. 2020, čj. 9 A 198/2018-60 (odst. 71 rozsudku): " Soud předně nemůže přisvědčit žalobkyni, že by zásady pro rozhodování o snížení či prominutí poplatku za studium, které byly stanoveny opatřením rektora Univerzity Karlovy nebyly aplikovatelné z důvodu, že toto opatření nebylo registrováno Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dle § 7 odst. 1 zákona o vysokých školách. I když jde o určitý vnitřní předpis, nenáleží mezi ty vnitřní předpisy dle § 17 odst. 1 zákona o vysokých školách, které dle § 36 odst. 1 podléhají registraci ministerstvem. Shodně jako organizační Opatření č. 73/2017 nepodléhalo registraci, ani další opatření rektora k zabezpečení chodu univerzity a její rozhodovací pravomoci, nadto vycházející ze Statutu Univerzity Karlovy nepodléhají registraci ústředním orgánem státní správy. Základní principy pro snížení nebo prominutí poplatku jsou stanoveny čl. 3 odst. 5 Přílohy č. 2 statutu, a to včetně důvodů pro jeho snížení či prominutí. Není tedy pravdou, že by tyto podmínky stanovovalo pouze opatření rektora. To pouze v podrobnostech konkretizuje okolnosti prominutí či snížení poplatku, a to včetně stanovení rozpětí, v němž může být poplatek snížen. Zároveň na toto opatření výslovně odkazuje Statut Univerzity Karlovy, pročť se nejedná o nepřístupný vnitřní předpis. Lze přisvědčit žalobkyni, že opatření rektora a statut vysoké školy jsou vnitřní předpisy různé síly, avšak i s ohledem na proces jejich přijímání lze akceptovat, pokud jsou konkrétní podrobnosti vztahující se ke snížení či prominutí poplatku za studium obsaženy v opatření rektora. Jedná se totiž o předpis, který může být poměrně snadno změněn a reagovat na aktuálně nastalé poměry, takže se jeví vhodnější, aby právě v něm byly upraveny konkrétní okolnosti týkající se stanovení poplatku za studium. ".

[22] Ohledně konkrétnější části tohoto žalobního bodu soud uvádí, že podle jeho názoru v daném případě nebylo zneužito správní uvážení. Je nutné nejprve uvést, že podle názoru soudu nikde není v odůvodnění uvedeno, že by rektor při rozhodování disponoval neomezeným a volným správním uvážením. Je pouze uvedeno, že na prominutí poplatku není právní nárok, a že rektor při tomto posouzení vychází ze znění zákona a dalších vnitřních předpisů univerzity, s čímž se soud ztotožňuje. Pokud žalobkyně uvádí, že jiné osobě byl poplatek prominut, v žalobě uvedené tvrzení je natolik obecné a nekonkrétní, že neumožňuje ani základní posouzení, zda se jednalo o obdobné skutkové případy (např. ani uvedení, za které období se mělo jednat, jaké byly další okolnosti posuzované věci). Proto soud nemůže k takto obecně vznesenému žalobnímu bodu uvést další argumenty.

[23] Z ničeho rovněž nevyplývá, že by sociální situace žalobkyně nebyla posouzena, neboť to odporuje konkrétnímu odůvodnění rozhodnutí, stejně jako dalšími konkrétními žalobními body, jimiž žalobkyně toto konkrétní posouzení rozporuje.

[24] Ohledně posouzení konkrétním důvodů sociální situace žalobkyně soud souhlasí s žalovaným, že žalobkyně dostatečně určitým způsobem nedoložila takové doklady, které by její příjmy a výdaje dostatečně osvědčily. Požadavek na doložení demonstrativně vyjmenovaných dokladů v opatření rektora č. 45/2017 podle názoru soudu doplňuje zákonnou úpravu ust. § 58 odst. 7 zákona o vysokých školách, a umožňuje stanovit v obecné rovině příkladmo doklady, které příslušnou sociální situaci mohou dobře osvětlit. Pokud žalobkyně žádný z takových dokladů nedoložila, žalovaný podle názoru soudu oprávněně vyšel ze zjištění, že své sociální poměry dostatečně neprokázala, neboť takto příkladmo vymezené doklady mohou podat dostatečný skutkový stav. Je

pochoitelně možné své sociální poměry prokazovat i jinak, než těmito doklady, ale musí být prokázány, což se v daném případě nestalo - jediný příjem, který žalobkyně prokázala, je částka xxxx Kč jako výživné otce stanovené předběžným opatřením soudu. Jiné příjmy neprokazovala, ačkoliv i z žalobkyní předloženého odůvodnění usnesení soudu je patrné, že žalobkyně je odkázána na finanční pomoc matky, vyživovací povinnost matky je v tomto odůvodnění výslovně zmíněna. V odvolání žalobkyně sama uváděla, že je odkázána na pomoc jiných, zejména zbytku rodiny, a na půjčky od kamarádů a známých, tyto skutečnosti nijak neprokázala. Podle názoru soudu tak své sociální poměry ohledně příjmů žalobkyně nijak hodnověrně neprokázala, ač podle svých tvrzení další příjmy měla, a žalovaný tak tuto skutečnost dostatečně posoudil.

[25] Pokud žalobkyně uváděla, že v době doručování napadeného rozhodnutí již nebyla studentem vysoké školy, pak taková skutečnost je pro posouzení vzniku povinnosti hradit bez jakéhokoli významu, neboť povinnost platit poplatek vzniká za zákonem uvedených okolností, mezi něž nepatří skutečnost, že v době doručování rozhodnutí o opravném prostředku již osoba není studentem.

[26] Pokud žalobkyně uváděla, že prvoinstanční rozhodnutí odkazuje na přílohu č. 2 a napadené rozhodnutí na přílohu č. 6, pak takový žalobní bod zcela zjevně neodpovídá odůvodnění rozhodnutí – odkaz na přílohu č. 6 je proveden v reakci na odvolací argumenty žalobkyně, zcela zjevně se týká jiného období, a je naprosto jasné, že se nejednalo o posouzení této žádosti žalobkyně.

[27] Pokud žalobkyně velmi obecně uvedla, že má hradit ještě další poplatky za studium, soud uvádí, že tuto skutečnost neuvedla ve svém odvolání, proto jí nemohl žalovaný vypořádat v odůvodnění rozhodnutí. V žalobě výslovně uvádí, že úhrada částky z jiného rozhodnutí není v jejích možnostech, tyto skutečnosti však musí žalobkyně namítat v tom správním řízení, které tuto částku uložilo, nikoliv v tomto.

[28] V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu nepovažuje za důvodnou a proto ji zamítl (ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.).

[29] Ve věci soud rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání, neboť účastníci proti takovému postupu neměli ve stanovené lhůtě námitek a jednání k projednání žaloby nebylo nutné, když soud neprováděl další dokazování (ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

[30] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že žalovanému státu tyto nevznikly, soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 3. února 2022

JUDr. Ladislav Hejtmánek, v.r.
předseda senátu